

۵۲۶۷۶/۱۳۵۵۱۴

۹۴/۱۰/۱۹

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

دستخاذه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۹۴/۱۰/۴۹۹۶

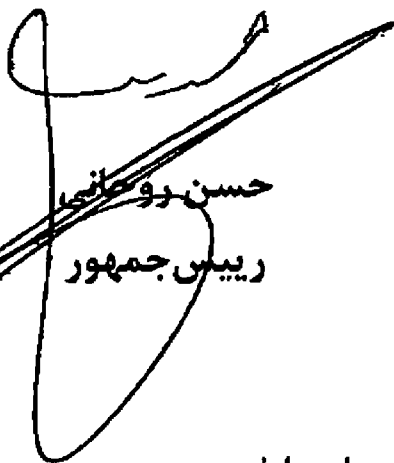
تاریخ ثبت: ۱۳۹۴/۱۰/۱۹

کد پرونده:

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقتنامه دوجانبه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری زیمبابوه" که به پیشنهاد وزارت راه و شهرسازی در جلسه ۱۳۹۴/۹/۱۸ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسن روحانی
رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، شورای نگهبان، وزارت راه و شهرسازی، وزارت امور خارجه و دفتر هیئت دولت.

۵۲۶۷۶/۱۳۵۵۶۲

۹۴/۱۰/۱۹

جمهوری اسلامی ایران

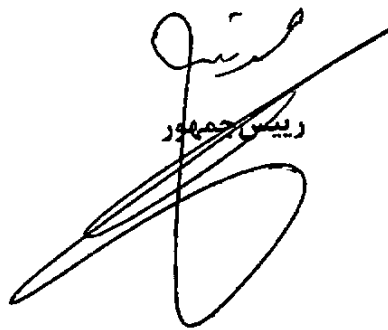
رئیس جمهور
بسمه تعالی

مقدمه توجیهی :

با عنایت به اهمیت بهره‌گیری از حمل و نقل هوایی در افزایش حجم مبادلات کالا و مسافر و با توجه به تأثیر آن در زمینه‌سازی برای رشد اقتصادی و تجاری و نظر به ضرورت گسترش صنعت حمل و نقل از جمله خطوط هوایی خارج از کشور و به منظور تأسیس و بهره‌برداری از سرویس‌های هوایی منظم و توسعه فعالیت‌های مربوط به آن بین ایران و زیمبابوه و برای ارتقای سطح روابط بین دو کشور، لایحه زیر برای طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود:

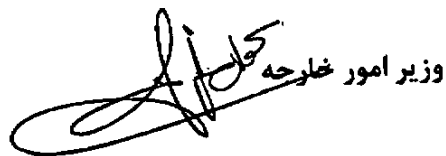
لایحه موافقتنامه دو جانبه حمل و نقل هوایی
بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری زیمبابوه

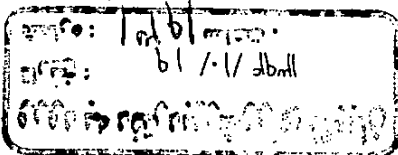
ماده واحده - موافقتنامه دو جانبه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری زیمبابوه مشتمل بر یک مقدمه و نوزده ماده و یک پیوست، به شرح پیوست تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می‌شود.

رئیس جمهور

وزیر راه و شهرسازی

وزیر امور خارجه

بسمه تعالی

موافقتنامه دوجانبه حمل و نقل هوایی

بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری زیمبابوه

مقدمه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری زیمبابوه که عضو کنوانسیون هواپیمائی کشوری بین‌المللی مورخ ۱۶ آذرماه ۱۳۲۳ هجری شمسی برابر با ۷ دسامبر ۱۹۴۴ میلادی می‌باشند، و از این پس طرفهای متعاقد نامیده می‌شوند، با تمایل یکسان برای انعقاد موافقت‌نامه ای بمنظور تأسیس و بهره‌برداری از سرویسهای هوایی منظم بین و ماورای سرزمینهای خود به شرح زیر موافقت کردند:

ماده (۱) تعاریف

از نظر این موافقتنامه، جز در صورتیکه سیاق عبارت به گونه دیگری اقتضا نماید:

الف: اصطلاح «کنوانسیون» به کنوانسیون هواپیمائی کشوری بین‌المللی که در تاریخ ۱۶ آذرماه ۱۳۲۳ هجری شمسی برابر با ۷ دسامبر ۱۹۴۴ میلادی در شیکاگو برای امضاء مفتوح گردید، اطلاق می‌شود، و شامل ضمیمه کنوانسیون که به موجب ماده (۹۰) کنوانسیون مزبور به تصویب رسیده و نیز اصلاحات پیوست یا کنوانسیون به موجب مواد (۹۰) و (۹۴) آن تا حدودی که موارد مزبور برای طرفهای متعاقد لازم‌الاجراء شده است، خواهد بود.

ب: اصطلاح «مقامات هواپیمایی» در مورد جمهوری اسلامی ایران به « رئیس سازمان هواپیمایی کشوری » و هر شخص یا سازمانی که مجاز به انجام وظایف فعلی آن سازمان باشد اطلاق می‌گردد، و در مورد دولت جمهوری زیمبابوه وزیر مسئول در امور هوانوردی و یا هر شخص یا سازمانی که مجاز به انجام وظایف فعلی آن مقام باشد، اطلاق می‌شود. پ: اصطلاح «شرکت هواپیمایی تعیین شده» به یک یا چند شرکت هواپیمایی اطلاق می‌شود که به موجب مفاد ماده (۳) این موافقتنامه تعیین شوند و اجازه فعالیت بیابند.

ت: اصطلاح «ظرفیت» در مورد هواپیما، به میزان بارگیری مؤثر آن هواپیما در یک مسیر یا قسمتی از مسیر و اصطلاح «ظرفیت» در مورد «سرویس مورد توافق» به حاصل ضرب ظرفیت هواپیما در چنین سرویسی در دفعات پرواز هواپیمای مزبور طی زمان معین در تمام یا قسمتی از مسیر، اطلاق می‌شود.

ث: اصطلاح «سرزمین» در مورد هر یک از طرفهای متعاقد به مناطق خشکی و آبی که تحت حاکمیت آن قرار دارد؛ اطلاق و شامل فضای محاذی آنها نیز میشود.

ج: اصطلاحات «سرویس هوایی»، «سرویس هوایی بین‌المللی»، «شرکت هواپیمایی» و «توقف به منظورهای غیرحمل و نقل» به ترتیب دارای همان معانی است که در ماده (۹۶) کنوانسیون برای آنها ذکر شده است.

چ: اصطلاح «ترخ» به قیمتی اطلاق می‌شود که برای حمل مسافر، بار همراه و غیرهمراه پرداخت گردد و شامل شرایطی که به موجب آن قیمت‌های مزبور اعمال می‌شود از جمله قیمت‌ها و شرایط مقرر برای نمایندگیها و سایر خدمات جنبی به استثناء دستمزدها و شرایط حمل پست، می‌باشد.

ح: اصطلاح «جدول مسیر» به جدول پیوست این موافقت‌نامه و هر گونه اصلاحیه آن که طبق مفاد ماده (۴) موافقت‌نامه مورد توافق قرار گرفته است اطلاق می‌شود. «جدول مسیر» بخش لاینفک موافقت‌نامه را تشکیل می‌دهد. جز در صورتیکه سیاق عبارت به گونه دیگری دلالت داشته باشد، کلماتی که در بر دارنده مفهوم مفرد می‌باشند، مفاهیم جمع را نیز شامل می‌شوند و برعکس.

بدیهی است عناوین مواد این موافقت‌نامه به هیچ وجه معنای هر یک از مقررات این موافقت‌نامه را محدود نمی‌کند یا توسعه نمی‌دهد.

دفتر هیئت دولت

ماده (۲) اعطای حقوق

- ۱- هر طرف متعاقد جهت انجام سرویسهای هوایی بین‌المللی منظم به وسیله شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر حقوق مشخص شده در این موافقت نامه را به شرح زیر به طرف متعاقد دیگر اعطاء می‌نماید:
الف: پرواز بدون فرود از فراز سرزمین طرف متعاقد دیگر؛
ب: توقف در سرزمین مذکور به منظورهای غیر حمل و نقل؛
پ: توقف در سرزمین مذکور به منظور سوار و پیاده کردن مسافر، بارگیری و تخلیه بار و پست در حمل و نقل بین‌المللی در نقاط مشخص شده برای آن مسیر در جدول مسیر پیوست این موافقتنامه.
- ۲- استفاده از حق آزادی پنجم پروازی منوط به موافقت مقامات صلاحیت دار طرف مقابل می‌باشد.
- ۳- هیچ یک از مفاد این موافقتنامه نباید به نحوی تفسیر شود که به شرکت هواپیمایی یک طرف متعاقد این حق را اعطاء کند که در داخل سرزمین طرف متعاقد دیگر از نقطه‌ای به نقطه دیگر مبادرت به حمل مسافر، بار و پست در قبال مزد یا کرایه نماید.
- ۴- در مناطقی که در آن مخاصمات مسلحانه جریان دارد و یا در اشغال نظامی است یا در مناطقی که تحت تاثیر مخاصمات مسلحانه یا اشغال نظامی قرار گرفته، انجام سرویسهای موضوع این ماده منوط به تصویب مقامهای صلاحیت دار مربوطه خواهد بود.

ماده (۳) تعیین و اجازه

- ۱- هر طرف متعاقد حق دارد با ارسال اعلامیه کتبی به طرف متعاقد دیگر یک یا چند شرکت هواپیمایی را برای انجام سرویسهای مورد توافق در مسیرهای مشخص شده تعیین، و هر شرکت هواپیمایی تعیین شده را حذف کند یا تغییر دهد.
- ۲- پس از دریافت اعلامیه مذکور مقامات صلاحیت‌دار طرف متعاقد دیگر باید با رعایت مفاد بندهای (۳) و (۴) این ماده اجازه مقتضی را بدون تأخیر به شرکت هواپیمایی تعیین شده مزبور اعطاء کنند.
- ۳- مقامات هواپیمایی یک طرف متعاقد می‌توانند از شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر بخواهند که آنان را مجاب سازد که شرایط مقرر در قوانین و مقرراتی را که معمولاً به موجب مفاد کنوانسیون توسط آن مقامات در مورد بهره‌برداری از سرویسهای هوایی بین‌المللی اعمال می‌گردد، دارا می‌باشد.
- ۴- هر طرف متعاقد حق دارد در هر مورد که مجاب نشده باشد که مالکیت عمده و کنترل مؤثر شرکت هواپیمایی مربوط در اختیار طرف متعاقد تعیین کننده شرکت (های) هواپیمایی یا اتباع آن طرف متعاقد است از اعطای اجازه بهره‌برداری موضوع بند (۲) این ماده امتناع ورزد یا هر شرطی را که برای اعمال حقوق مذکور در ماده (۲) این موافقتنامه توسط آن شرکت هواپیمایی تعیین شده لازم بدانند، وضع نماید.
- ۵- شرکت هواپیمایی تعیین شده و مجاز، می‌تواند در هر زمان پس از رعایت بندهای (۱) و (۲) این ماده، بهره‌برداری از سرویسهای مورد توافق را آغاز کند.

ماده (۴) تعلیق و لغو

- ۱- هر طرف متعاقد می‌تواند در موارد مشروح زیر مجوز بهره‌برداری را لغو یا استفاده از حقوق مندرج در ماده (۲) این موافقتنامه را در مورد شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر معلق، یا هر شرطی را که برای استفاده از این حقوق لازم می‌داند وضع کند:
الف: چنانچه قانع نشود که مالکیت عمده و کنترل مؤثر شرکت هواپیمایی مذکور در اختیار طرف متعاقد تعیین کننده شرکت هواپیمایی یا اتباع طرف متعاقد مزبور می‌باشد؛ یا
ب: چنانچه شرکت هواپیمایی مذکور قوانین و یا مقررات طرف متعهده‌ای که این حقوق را اعطاء نموده است رعایت نکند؛ یا
پ: چنانچه شرکت هواپیمایی مذکور در انجام عملیات بهره‌برداری از شرایط مقرر به موجب این موافقتنامه تخلفی کند.

۲- اعمال حق لغو یا تعلیق یا وضع شرایط مذکور در بند (۱) این ماده جز در مواردی که برای جلوگیری از نقض بیشتر قوانین و یا مقررات، فوریت داشته باشد، فقط پس از مشورت با طرف متعاقد دیگر صورت خواهد گرفت. این مشورت بین مقامات هواپیمائی پس از دریافت درخواست انجام آن در اسرع وقت شروع خواهد شد.

ماده (۵) شمول قوانین و مقررات

- ۱- قوانین و مقررات هر طرف متعاقد در مورد ورود یا خروج هواپیماهایی که به امر هوانوردی بین‌المللی اشتغال دارند و نیز قوانین و مقررات مربوط به بهره‌برداری و هوانوردی این قبیل هواپیماها مادام که برفراز یا داخل سرزمین آن طرف متعاقد می‌باشند، در مورد هواپیماهای شرکت هواپیمائی تعیین شده طرف متعاقد دیگر اعمال خواهد شد.
- ۲- قوانین و مقررات هر طرف متعاقد که ناظر به ورود، اقامت موقت و خروج مسافری، خدمه، بار یا پست از سرزمین آن می‌باشد از قبیل تشریفات ورود و خروج، مهاجرت و همچنین مقررات گمرکی و بهداشتی در مورد مسافری، خدمه، بار یا محمولات پستی هواپیمای شرکت هواپیمائی تعیین شده طرف متعاقد دیگر مادام که در سرزمین مذکور باشند اعمال خواهد شد.
- ۳- هر طرف متعاقد بنا به تقاضای طرف متعاقد دیگر نسخه‌ای از قوانین و مقررات مذکور در این ماده را در اختیار آن قرار خواهد داد.
- ۴- شرکت هواپیمائی تعیین شده هر طرف متعاقد حق دارد دفتر نمایندگی خود را در سرزمین طرف متعاقد دیگر دائر نماید و یا اینکه برای خود عامل کل یا عامل فروش کل تعیین کند. نصب عامل کل یا عامل فروش کل بر اساس قوانین و مقررات مربوط حاکم هر طرف متعاقد صورت خواهد گرفت.
- ۵- انتقال درآمدهای حاصله توسط شرکت هواپیمائی تعیین شده هر طرف متعاقد طبق مقررات تسعیر ارزهای خارجی جاری در هر دو کشور صورت خواهد گرفت. طرفهای متعاقد بیشترین تلاش خود را برای تسهیل انتقال درآمدهای حاصله مزبور پس از کسر هزینه‌ها بعمل خواهند آورد.

ماده (۶) معافیت از حقوق گمرکی، سود بازرگانی و سایر عوارض

- ۱- هواپیماهای شرکت هواپیمائی تعیین شده طرف متعاقدی که سرویسهای بین‌المللی را انجام می‌دهد و مواد سوختی، روغن موتور، سایر مواد مصرفی فنی، وسایل یدکی، لوازم مورد نیاز جاری و خواربار موجود در هواپیماهای شرکت هواپیمائی یک طرف متعاقد که مجاز به استفاده از مسیرها و سرویسهای موضوع این موافقتنامه می‌باشند به هنگام ورود یا خروج از سرزمین طرف متعاقد دیگر براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و هزینه‌های بازرسی و سایر عوارض و هزینه‌های مشابه ملی و محلی معاف خواهند بود حتی اگر مواد مذکور زمانی مورد استفاده قرار گیرد یا به مصرف برسد که هواپیماهای مزبور برفراز آن سرزمین در پرواز باشند.
- ۲- سوخت، روغن موتور، سایر مواد مصرفی فنی، وسایل یدکی، لوازم مورد نیاز جاری و خواربار که توسط یک طرف متعاقد یا اتباع آن به سرزمین طرف متعاقد دیگر وارد شود و صرفاً بمنظور استفاده در هواپیماهای شرکت هواپیمائی تعیین شده آن طرف متعاقد باشد براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی و هزینه‌های بازرسی و سایر عوارض و هزینه‌های مشابه ملی و محلی معاف خواهد بود.
- ۳- سوخت، روغن موتور، سایر مواد مصرفی فنی، وسایل یدکی، لوازم مورد نیاز جاری و خواربار که بار هواپیماهای شرکت هواپیمائی تعیین شده یک طرف متعاقد می‌شود و در سرویسهای بین‌المللی مورد استفاده قرار می‌گیرد براساس عمل متقابل از پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی، مالیاتها و هزینه‌های بازرسی و سایر عوارض و هزینه‌های مشابه ملی و محلی، معاف خواهد بود.

دفتر هیئت دولت

۴- تجهیزات هوابرد مورد نیاز جاری، و همچنین مواد و کالاهای نگاهداری شده در هواپیماهای شرکت هواپیمائی تعیین شده هر طرف متعاقد تنها با موافقت مقامات گمرکی دیگر طرف متعاقد در آن سرزمین قابل تخلیه است. در این صورت می توان آنها را تا زمانی که طبق مقررات گمرکی مجدداً صادر می شوند و یا ترتیب دیگری در مورد آن داده شود تحت نظارت مقامات نامبرده قرار داد.

۵- مسافران، اثاثیه مسافران و باری که از سرزمین یک طرف متعاقد در گذر (ترانزیت) مستقیم قرار دارند و از حریمی که در فرودگاه بدین منظور اختصاص یافته خارج نمی شوند، فقط مشمول یک کنترل ساده خواهند بود. اثاثیه مسافر و بار تا زمانی که در گذر (ترانزیت) مستقیم است از حقوق گمرکی و سود بازرگانی و هرگونه مالیات معاف خواهد بود.

۶- اسناد رسمی حاوی آرم رسمی شرکت هواپیمائی مانند برجسب چمدان، بلیط هواپیما، بارنامه، کارت اجازه ورود به هواپیما و جدول زمانبندی که به داخل سرزمین هر طرف متعاقد برای استفاده اختصاصی شرکت هواپیمائی تعیین شده طرف متعاقد دیگر وارد می شود، از کلیه حقوق گمرکی و سود بازرگانی و یا مالیاتها براساس عمل متقابل معاف خواهد بود.

ماده (۷) تسهیلات و هزینه های فرودگاهی

۱- هر یک از طرفهای متعاقد در سرزمین خود فرودگاه یا فرودگاههایی را جهت استفاده شرکت هواپیمائی تعیین شده طرف متعاقد دیگر در مسیرهای مشخص شده تعیین خواهد کرد، و تسهیلات ارتباطی، هوانوردی، هواشناسی و سایر خدماتی را که برای بهره برداری سرویسهای مورد توافق لازم است در اختیار شرکت هواپیمائی تعیین شده طرف متعاقد دیگر قرار خواهد داد.

۲- هر یک از طرفهای متعاقد می تواند در قبال استفاده هواپیماهای شرکت هواپیمائی تعیین شده طرف متعاقد دیگر از فرودگاهها و سایر تأسیسات آن هزینه های عادلانه و معقولی دریافت دارد، مشروط بر آنکه میزان این هزینه ها از آنچه شرکت های حمل و نقل هوایی که در سرویسهای مشابه بین المللی تردد می کنند، برای استفاده از چنین فرودگاه و تأسیساتی می پردازند، تجاوز نکند.

ماده (۸) مقررات ظرفیت و تصویب برنامه های پرواز

۱- شرکتهای هواپیمائی تعیین شده طرفهای متعاقد از رفتار عادلانه و برابر برخوردار خواهند بود تا بتوانند برای انجام سرویسهای مورد توافق در مسیرهای مشخص شده از فرصتهای متساوی بهره مند باشند.

۲- در انجام سرویسهای مورد توافق، شرکت هواپیمائی تعیین شده هر طرف متعاقد، منافع شرکت هواپیمائی طرف دیگر را مورد نظر قرار خواهد داد تا من غیرحق در سرویسهای طرف دیگر در تمام یا قسمتی از همان مسیرها اثر نامطلوب ایجاد نشود.

۳- هدف اصلی از برقراری سرویسهای مورد توافق توسط شرکتهای هواپیمائی تعیین شده طرفهای متعاقد، تامین ظرفیت کافی با ضریب بار مناسب جهت رفع نیازمندیهای جاری و پیش بینی شده معقول برای حمل مسافر و بار و بست بین سرزمین طرف متعاقد تعیین کننده شرکت هواپیمائی و سرزمین طرف متعاقد دیگر می باشد.

۴- شرکت هواپیمائی تعیین شده هر طرف متعاقد همچنین می تواند با رعایت اصول مندرج در بندهای (۱)، (۲) و (۳) این ماده، ظرفیتی را برای رفع نیازمندیهای حمل و نقل بین سرزمینهای کشورهای ثالث مندرج در جدول مسیر پیوست این موافقتنامه و سرزمین طرف متعاقد دیگر تامین نماید.

۵- ظرفیتی که عرضه می شود شامل تعداد سرویسها و نوع هواپیماهای مورد استفاده شرکتهای هواپیمائی تعیین شده طرفهای متعاقد در سرویسهای مورد توافق، از سوی مقامهای هواپیمائی مورد توافق قرار خواهد گرفت.

۶- شرکت هواپیمائی تعیین شده هر طرف متعاقد، حداکثر سی (۳۰) روز قبل از شروع سرویسها در مسیرهای مشخص شده، برنامه های پرواز را برای تصویب به مقامات هواپیمائی طرف متعاقد دیگر تسلیم خواهد نمود. در مورد تغییرات بعدی نیز به همین ترتیب عمل خواهد شد. در موارد خاص می توان این محدوده زمانی را با تصویب مقامات نامبرده تغییر داد.

ماده (۹) شناسائی گواهینامه‌ها و پروانه‌ها

گواهینامه‌های قابلیت پرواز و گواهینامه‌های صلاحیت و پروانه‌هایی که توسط یک طرف متعاقد صادر شده یا اعتبار یافته و هنوز به قوت خود باقی باشد، برای بهره‌برداری از مسیرها و سرویسهای موضوع این موافقت‌نامه، توسط طرف متعاقد دیگر معتبر شناخته خواهد شد، مشروط بر این که شرایط صدور یا اعتبار گواهینامه‌ها و پروانه‌های مزبور مساوی یا بیش از حداقل استانداردهائی باشد که به موجب کنوانسیون وضع شده یا خواهد شد. در هر حال هر طرف متعاقد این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که در مورد پرواز از فرلز سرزمین خود از برسمیت شناختن گواهینامه‌های صلاحیت و پروانه‌هایی که برای اتباع آن توسط طرف متعاقد دیگر یا هر دولت دیگری صادر شده یا معتبر شناخته شده خودداری نماید.

ماده (۱۰) نرخهای حمل و نقل هوائی

۱- هر طرف متعاقد به هر شرکت هواپیمایی تعیین شده اجازه می‌دهد بر اساس ملاحظات بازرگانی بازار برای خدمات هوایی نرخ تعیین کند. هیچ یک از طرفهای متعاقد، شرکتهای هواپیمایی تعیین شده خود را ملزم نمی‌نماید که با شرکتهای هواپیمایی تعیین شده دیگر در مورد نرخ‌هایی که آنها اعمال یا اعمال آنها را برای خدمات مشمول این ترتیبات پیشنهاد می‌کنند، مشورت نمایند.

۲- هر طرف متعاقد می‌تواند از شرکت یا شرکتهای هواپیمایی تعیین شده خود اعلام یا ثبت هر گونه نرخ مقرر شده را بخواهد. هیچ یک از طرفهای متعاقد خواهان اعلام یا ثبت نرخ‌ها بی‌نی نخواهد شد که شرکت یا شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر قرار است اعمال نمایند. این نرخ‌ها به قوت خود باقی می‌ماند مگر آنکه متعاقبا به موجب بندهای (۳) و (۴) زیر؛ تصویب نشوند.

۳- مداخله طرفهای متعاقد به موارد ذیل محدود می‌شود:

الف) حمایت از مصرف‌کنندگان در مقابل نرخ‌های گزاف به علت سوء استفاده از قدرت بازار.

ب) پیشگیری از نرخ‌هایی که اعمال آنها رفتار ضد رقابتی تلقی می‌شوند که قطعا، احتمالا یا صراحتا تاثیر بازدارنده، محدود کننده یا منحرف کننده رقابت و یا حذف یک رقیب از مسیر را دارند.

۴- هر طرف متعاقد می‌تواند بطور یک جانبه نرخ‌های ثبت شده یا اعمال شده توسط شرکتهای هواپیمایی تعیین شده خود را قبول ننماید. در هر حال چنین مداخله‌ای تنها در صورتی انجام خواهد شد که به نظر مقام هواپیمایی آن طرف متعاقد نرخ اعمال شده یا پیشنهادی، مشمول هر یک از معیارهای مقرر در بند (۳) فوق الذکر باشد.

۵- هیچ یک از طرفهای متعاقد نباید بطور یکجانبه جهت پیشگیری از اجرایی شدن یا تداوم نرخ اعمال شده یا پیشنهادی برای اعمال توسط یک شرکت هواپیمایی طرف متعاقد دیگر اقدام نماید. چنانچه یک طرف متعاقد معتقد باشد که هر گونه نرخ از این قبیل با ملاحظات مندرج در بند (۳) فوق الذکر ناهماهنگ است، می‌تواند درخواست مشاوره نماید و طرف متعاقد دیگر را از دلایل ناراضایتی خود مطلع سازد. این مشاوره‌ها می‌بایست پس از دریافت درخواست حداکثر ظرف مدت (۱۴) روز انجام شود. بدون توافق دو جانبه نرخ، قابل اعمال یا همچنان معتبر خواهد بود.

ماده (۱۱) امنیت هوانوردی

۱- طرفهای متعاقد حقوق و تعهداتی را که به موجب حقوق بین‌الملل در قبال یکدیگر در خصوص حفظ امنیت هواپیمائی کشوری در برابر اعمال مداخله‌گرایانه غیرقانونی دارند، مورد تاکید قرار می‌دهند. طرفهای متعاقد بدون تحدید کلیت حقوق و تعهداتی که به موجب حقوق بین‌الملل بمعهده دارند، بویژه طبق مفاد کنوانسیون راجع به جرائم و برخی اعمال ارتكابی دیگر در هواپیما، امضاء شده در توکیو به تاریخ ۱۳۴۲/۶/۲۳ هجری شمسی مطابق با ۱۴ سپتامبر ۱۹۶۳ میلادی، کنوانسیون راجع به جلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیما، امضاء شده در لاهه به تاریخ ۱۳۴۹/۹/۲۵ هجری شمسی مطابق با ۱۶ دسامبر ۱۹۷۰ میلادی و کنوانسیون راجع به جلوگیری از اعمال غیرقانونی

علیه امنیت هوایمائی کشوری، امضاء شده در مونترال به تاریخ ۱۳۵۰/۷/۱ هجری شمسی مطابق با ۲۳ سپتامبر ۱۹۷۱ میلادی عمل خواهند کرد.

۲- طرفهای متعاقد حسب تقاضا، کلیه مساعدتهای لازم را به یکدیگر جهت جلوگیری از تصرف غیرقانونی هوایماهای کشوری و سایر اعمال غیرقانونی علیه امنیت این هوایماها، مسافرین و خدمه آنها، فرودگاهها و تأسیسات هوانوردی و هر نوع تهدید دیگر علیه امنیت هوایمائی کشوری ارائه خواهند کرد.

۳- طرفهای متعاقد باید در روابط دوجانبه خود طبق مقررات امنیت هوانوردی مصوب سازمان بین‌المللی هوایمائی کشوری که به عنوان ضوابط کنوانسیون هوایمائی کشوری بین‌المللی شناخته شده‌اند تا حدودی که مقررات امنیتی مزبور در مورد طرفها قابل اجراء است عمل نمایند. طرفهای متعاقد باید از متصدیان هوایماهایی که محل ثبت آن هوایماها یا محل اصلی کار و یا اقامت دائمی متصدیان آنها در سرزمین وی واقع شده و نیز از متصدیان فرودگاههای واقع در سرزمین خود بخواهد که مطابق مقررات امنیتی هوانوردی مزبور عمل کنند.

۴- هر طرف متعاقد می‌تواند از متصدیان هوایماها بخواهد که مقررات امنیت هوانوردی مورد اشاره در بند (۳) فوق را که طرف متعاقد دیگر برای ورود به سرزمین خود، خروج از آن یا در مدت توقف در آنجا مقرر کرده است، رعایت کنند. هر طرف متعاقد باید اطمینان حاصل کند که در سرزمین خود اقدامات کافی برای حفاظت از لوازم همراه مسافر، اثاثیه مسافر، بار و خواروبار هوایما پیش از سوار شدن مسافران یا بارگیری و به هنگام آن بنحو موثر انجام می‌شود. همچنین هر طرف متعاقد باید هر درخواستی را که طرف متعاقد دیگر برای انجام اقدامات معقول امنیتی ویژه جهت مقابله با تهدیدی خاص بعمل آورد، با نظر مساعد مورد توجه قرار دهد.

۵- هرگاه هوایمای کشوری بطور غیرقانونی تصرف شود و یا اعمال غیرقانونی دیگری علیه امنیت این هوایما، مسافرین و خدمه آن، فرودگاهها یا تأسیسات هوانوردی صورت پذیرد، و یا تهدیدی در این مورد انجام گیرد، طرفهای متعاقد باید از طریق تسهیل ارتباطات و اتخاذ تدابیر مناسب دیگر بمنظور ختم سریع و بی‌خطر حادثه و یا خنثی کردن تهدید مزبور به یکدیگر یاری رسانند.

ماده (۱۲) ایمنی هوانوردی

۱- هر طرف متعاقد می‌تواند در هر زمان در رابطه با استانداردهای ایمنی در زمینه‌های مربوط به تأسیسات هوانوردی، خدمه پرواز، هوایما و بهره برداری از هوایما که طرف متعاقد دیگر به کار گرفته است، درخواست مشاوره نماید. چنین مشاوره ای ظرف مدت (۳۰) روز از تاریخ درخواست مزبور انجام خواهد شد.

۲- در صورتی که پس از مشاوره مزبور یک طرف متعاقد ملاحظه کند که طرف متعاقد دیگر استانداردهای ایمنی در زمینه‌های مذکور در بند یک را که در آن زمان به موجب کنوانسیون وضع شده به طور موثر به کار نمی‌گیرد یا اجرا نمی‌کند، طرف متعاقد دیگر را از یافته‌های مزبور واقفاتی که برای تطبیق با استانداردهای سازمان بین‌المللی هوایمائی کشوری ضروری به نظر می‌رسد آگاه خواهد کرد. طرف متعاقد دیگر اقدام اصلاحی مناسب را در فرصت زمانی توافق شده اعمال خواهد نمود.

۳- به موجب ماده (۱۶) کنوانسیون توافق می‌شود، هر نوع هوایمائی که توسط شرکت هوایمائی تعیین شده یک طرف متعاقد یا از طرف آن، در سرویسهایی از مبدا سرزمین طرف متعاقد دیگر یا بالعکس مورد بهره برداری قرار گیرد، می‌تواند مادامی که در سرزمین طرف متعاقد دیگر مشمول بازرسی نماینده مجاز طرف متعاقد دیگر قرار گیرد، مشروط به اینکه این امر، منجر به تاخیر بدون دلیل در بهره برداری از هوایما نگردد. علیرغم تعهدات مندرج در ماده (۳۳) کنوانسیون هدف از این بازرسی تأیید اعتبار اسناد هوایمائی مربوط، گواهینامه خدمه و تطبیق تجهیزات و وضعیت هوایما با استانداردهای وضع شده در آن زمان به موجب کنوانسیون میباشد.

دفتر هیئت دولت

۴- در صورتی که اقدام فوری برای حصول اطمینان از ایمنی بهره برداری شرکت هواپیمایی تعیین شده ضرورت داشته باشد، هر طرف متعهد حق تغییر یا تعلیق فوری مجوز بهره برداری شرکت یا شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرف متعهد دیگر را برای خود محفوظ میدارد.

۵- هراقدامی ازسوی یک طرف متعهد طبق بند (۴) فوق با ازبین رفتن زمینه اتخاذ آن اقدام متوقف خواهد شد.

۶- با توجه به بند (۲) فوق اگر مشخص شود که یک طرف متعهد در وضعیت عدم تطابق با استانداردهای سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری قرار دارد، پس از گذشت فرصت زمانی مورد توافق، مراتب می بایست به اطلاع دبیر کل سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری برسد. مقام اخیر الذکر باید از تصمیم رضایت بخش بعدی در خصوص وضعیت نیز مطلع گردد.

ماده (۱۳) تسلیم آمار

مقامات هواپیمائی هر طرف متعهد اطلاعات و آمار مربوط به حمل و نقل انجام شده در سرویسهای مورد توافق توسط شرکت هواپیمائی تعیین شده خود به سرزمین طرف متعهد دیگر یا از آن سرزمین را که معمولاً توسط شرکت هواپیمائی تعیین شده برای مقامات ملی هوانوردی خود تهیه و به آنها ارائه می گردد، بنابر تقاضا در اختیار مقامات هواپیمائی طرف متعهد دیگر قرار خواهند داد. ارائه هرگونه اطلاعات اضافی آماری حمل و نقل مورد درخواست مقامات هواپیمائی یک طرف متعهد از مقامات هواپیمائی طرف متعهد دیگر منوط به مذاکره و توافق متقابل طرفهای متعهد خواهد بود.

ماده (۱۴) مشاوره، تغییر و اصلاح

۱- هر طرف متعهد یا مقامات هواپیمائی آن می توانند در هر زمان از طرف متعهد دیگر یا مقامات هواپیمائی آن تقاضای مشاوره کنند.

۲- مشاوره مورد تقاضای یک طرف متعهد یا مقامات هواپیمائی آنها ظرف شصت (۶۰) روز از تاریخ دریافت تقاضا آغاز خواهد شد.

۳- هرگونه تغییر یا اصلاح این موافقتنامه با رعایت مفاد ماده (۱۹) این موافقتنامه، به مورد اجراء نهاده خواهد شد.

۴- علیرغم مفاد بند (۳) اصلاحات جدول مسیر پیوست این موافقتنامه می تواند، بطور مستقیم بین مقامات هواپیمائی طرفهای متعهد مورد توافق قرار گیرد. این اصلاحات پس از تأیید از طریق مبادله یادداشت دیپلماتیک لازم الاجراء خواهد گردید.

ماده (۱۵) حل اختلافات

۱- هر گاه در مورد تفسیر یا اجرای این موافقتنامه و پیوست (های) آن بین طرفهای متعهد اختلافی بروز نماید، طرفهای متعهد در مرحله نخست اهتمام خواهند کرد که اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند.

۲- هر گاه طرفهای متعهد نتوانند اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل کنند، می توانند با توافق موضوع را جهت کسب نظر مشورتی به هر شخص یا هیأتی مثل سازمان بین المللی هواپیمایی کشوری ارجاع کنند.

۳- چنانچه طرفهای متعهد به موجب بندهای (۱) و (۲) فوق در مورد حل اختلاف به نتیجه نرسند هر یک از طرفهای متعهد می تواند با رعایت قوانین و مقررات مربوط خود، ضمن ارسال اطلاعیه ای برای طرف متعهد دیگر موضوع را به هیأت داور سه نفره ارجاع نماید.

۴- هر یک از طرفهای متعهد ظرف مدت شصت (۶۰) روز از تاریخ دریافت اطلاعیه ارجاع اختلاف به داور، نسبت به معرفی یک داور اقدام می کند. داور سوم که ریاست هیأت داور را به عهده خواهد داشت و از این پس سرداور

نامیده خواهد شد ظرف مدت (۶۰) روز از آخرین انتخاب توسط همان دو داور منتخب، انتخاب خواهد شد. چنانچه هر یک از طرفهای متعاقد ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند، و یا داوران منتخب ظرف مدت مذکور، در مورد انتخاب سرداور به توافق نرسند، هر یک از طرفهای متعاقد می‌تواند از رئیس شورای سازمان بین‌المللی هوایمائی کشوری بخواهد که حسب مورد داور طرف ممتنع یا سرداور را تعیین نماید. سرداور باید در هر صورت تابعیت کشوری را دارا باشد که در زمان انتخاب با طرفهای متعاقد روابط سیاسی دارد.

۵- در مواردی که سرداور باید توسط رئیس شورای سازمان بین‌المللی هوایمائی کشوری تعیین شود چنانچه رئیس شورای سازمان بین‌المللی هوایمائی کشوری از انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد، انتصاب توسط معاون رئیس انجام خواهد شد، و چنانچه معاون رئیس نیز از انجام وظیفه مذکور معذور یا تبعه یکی از طرفهای متعاقد باشد، این انتصاب توسط عضو ارشد شورا که تابعیت هیچیک از طرفهای متعاقد را نداشته باشد، انجام خواهد شد.

۶- هیأت داورى با توجه به سایر مواردی که طرفهای متعاقد توافق نموده‌اند آئین و محل داوری را تعیین خواهد نمود.

۷- تصمیمات هیأت داورى برای طرفهای متعاقد لازم‌الاجتماع است.

۸- مخارج داوری، شامل هزینه‌ها و دستمزدهای داوران به نسبت مساوی توسط طرفهای متعاقد پرداخت خواهد گردید. هر گونه مخارجی که توسط شورای سازمان بین‌المللی هوایمائی کشوری در رابطه با نصب سرداور و یا داور طرف ممتنع به شرح مندرج در بند (۴) این ماده بوجود آید به عنوان بخشی از هزینه‌های داوری محسوب خواهد گردید.

ماده (۱۶) فسخ

۱- هر طرف متعاقد میتواند در هر زمان قصد خود را مبنی بر فسخ این موافقت‌نامه طی اطلاعیه کتبی به طرف متعاقد دیگر اعلام نماید. این اطلاعیه همزمان به آگاهی سازمان بین‌المللی هوایمائی کشوری نیز خواهد رسید.

۲- در این صورت موافقت‌نامه دوازده (۱۲) ماه پس از اعلام دریافت اطلاعیه فسخ توسط طرف متعاقد دیگر فسخ شده تلقی خواهد شد، مگر آن که اطلاعیه فسخ قبل از انقضای این مدت با تراضی طرفهای متعاقد مسترد شود. هر گاه طرف متعاقد دیگر دریافت اطلاعیه فسخ را اعلام نکند، اطلاعیه مزبور چهارده (۱۴) روز پس از وصول آن توسط سازمان بین‌المللی هوایمائی کشوری دریافت شده تلقی خواهد شد.

ماده (۱۷) مطابقت با کنوانسیونها یا موافقتنامه‌های چند جانبه

چنانچه کنوانسیون یا موافقت‌نامه چندجانبه حمل‌ونقل هوایی در مورد هر دو طرف متعاقد لازم‌الاجراء گردد، این موافقت‌نامه و پیوست (های) آن باید به نحوی اصلاح شود که مفاد آن با مقررات کنوانسیون یا موافقت‌نامه مزبور انطباق یابد.

ماده (۱۸) ثبت

این موافقت‌نامه و پیوست (های) آن و هرگونه اصلاحیه آن نزد سازمان بین‌المللی هوایمائی کشوری به ثبت خواهد رسید.

ماده (۱۹) لازم‌الاجراء شدن

این موافقت‌نامه از تاریخ آخرین اطلاعیه هر طرف متعاقد به طرف متعاقد دیگر مبنی بر اینکه الزامات قانون اساسی خود را برای لازم‌الاجراء شدن این موافقت‌نامه بعمل آورده، به مورد اجراء گذارده خواهد شد.

دفتر هیئت دولت

با تایید مفاد این موافقتنامه، نمایندگان تام‌الاختیار امضاء کننده زیر که از طرف دولتهای متبوع خود مجاز می‌باشند این موافقتنامه را در یک مقدمه و (۱۹) ماده و یک پیوست امضاء نمودند.
این موافقتنامه در تهران در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۲۵ هجری شمسی برابر با ۱۶ اکتبر ۲۰۱۲ میلادی در دو نسخه اصلی به زبان‌های فارسی و انگلیسی که تمامی متون دارای اعتبار یکسان میباشند، تنظیم گردید.

از طرف
دولت جمهوری زیمبابوه

از طرف
دولت جمهوری اسلامی ایران

دفتر هیئت دولت

پیوست
(جدول مسیر)

۱- مسیرهایی که ممکن است توسط شرکت (های) هواپیمایی تعیین شده جمهوری اسلامی ایران مورد بهره برداری قرار گیرد:

نقاط مبدأ در ایران	نقاط مقصد در زیمبابوه	نقاط واسط	نقاط ماوراء
هر نقطه	حراره	هر نقطه	هر نقطه

۲- مسیرهایی که ممکن است توسط شرکت (های) هواپیمایی تعیین شده دولت جمهوری زیمبابوه مورد بهره برداری قرار گیرد:

نقاط مقصد در زیمبابوه	نقاط واسط	نقاط مبدأ در ایران	نقاط ماوراء
هر نقطه	هر نقطه	تهران	هر نقطه

تذکر:

۱- هر شرکت هواپیمایی تعیین شده می تواند نقاط واسط و نقاط ماوراء مشخص شده در پیوست این موافقت نامه را در شرایطی مورد بهره برداری قرار دهد که حق بهره برداری از آزادی پنجم حمل و نقل بین این گونه نقاط و سرزمین طرف متعاهد دیگر اعمال نگردد، مگر اینکه در این مورد بین دو طرف متعاهد توافقی به عمل آمده باشد.

۲- از نقاط واسط و نقاط ماوراء در هر یک از مسیرهای مشخص شده می توان به اختیار شرکتهای هواپیمایی تعیین شده در هر پرواز یا کلیه پروازها صرفنظر نمود.

دفتر هیئت دولت